

De Zeven Levens van *Panellus stipticus*

In het begin van vorig jaar liet de heer HUIJSMAN mij zijn artikeltje lezen over het verschijnsel reviviscentie bij paddestoelen. Het onverwachte van zijn waarnemingen is dat reviviscentie optreedt bij bodembewonende paddestoelen als trechterzwammen. Veeleer verwacht men deze eigenschap bij houtbewonende paddestoelen, daar die vaak in een relatief ongunstig microklimaat leven en bij droog of zeer winderig weer direct aan sterke uitdroging bloot staan. Het is duidelijk dat houtpaddestoelen die bij verbetering van de meteorologische omstandigheden na uitdroging de sporenvorming weer kunnen hervatten biologisch gezien sterker staan dan paddestoelen die dat niet kunnen.

Het zou zeer interessant zijn te weten hoe ver het vermogen van reviviscentie gaat. Daar ik na het lezen van HUIJSMAN'S artikel juist *Panellus stipticus* (scherpe schelpjeszwam) had verzameld, besloot ik daar een proefje over te doen.

Van de collectie (Bas 5523) die uit ± 10 exemplaren in prima conditie bestond en op 21-2-1971 te Oploo werd verzameld, werden op de 22e 3 exemplaren te sporen gelegd in een plastic doos en werden de andere exemplaren gedroogd in ons droogapparaat, d.w.z. in opstijgende warme droge lucht van 40° à 50° C.

De 3 exemplaren produceerden in 24 uur een mooie sporenfiguur en werden daarna op de tafel in mijn werkkamer te drogen gelegd (19 à 21° C.). Na 48 uur waren de 3 vruchtlichamen volkomen droog en hard. Daarna werden ze voor een uur ondersteboven op water gelegd om water op te zuigen. Na dat uur zagen ze er weer als vers uit. In 24 uur produceerden ze dan ook weer een mooie sporenfiguur.

Bovengenoemde handelingen heb ik zes maal achtereenvolgens herhaald. De eerste vier maal kreeg ik rijke sporenfiguren. De 5e en de 6e sporenfiguur waren echter beduidend dunner en een 7e sporenfiguur kon ik niet meer opvangen. Ik was over dit resultaat eerlijk gezegd wel een beetje verbluft. Het lijkt mij nu zeer waarschijnlijk dat *Panellus stipticus* ook buiten diverse malen kan opdrogen om bij vochtig weer de sporulatie weer te hervatten.

Nu kan men erover twisten of de weersomstandigheden bij mijn proefje beter of slechter waren dan buiten. Aan de ene kant is de uitdroging binnen vrij radicaal en zaten de paddestoeltjes niet meer op hout. Aan de andere kant komen buiten misschien geregeld halfvochtige toestanden voor waarbij allicht rotting en beschimmelings kan optreden.

Als klap op de vuurpijl heb ik uiteindelijk één van de direct gedroogde exemplaren van dezelfde collectie (48 uur in droogapparaat bij 40° à 50° C!) na twee weken opnieuw bevochtigd en te sporen gelegd en ziet, een fraaie sporenfiguur was het resultaat!